EL TEMPS

Els plets nostres, hem de resoldre'ls nosaltres mateixos.

Surt els dissabtes - Any I. | Barcelona, 27 gener 1934 | N.° 3. – Preu: 15 cèntims

LA RETIRADA DE LA LLIGA

Són molts els ciutadans de Catalunya que reclamen dels encarregats de mantenir l'ordre públic que aquesta funció sigui exercida en garantia dels drets de tothom, i no al servei exclusiu d'un partit. Són molts, també, els que creuen indispensable per al bon govern i la pau del país, un sistema electoral de base proporcionalista. Aquesta aspiració general, contradita d'una manera pràctica i violent per la política de l'Esquerra, ha servit de pretext a la Lliga per a justificar la seva decisió de retirar els seus diputats del Parlament de Catalunya. La cosa és prou greu perquè no la poguem passar sense un comentari.

Una retirada parlamentària no és un fet isolat. Suposa una activitat subsegüent, i és ací on veiem la gravetat i el perill de l'actitud en el cas de "Lliga Catalana". Si no obté satisfacció immediata, què farà? Recorrerà al poble i farà la revolució? És difícil de creure. Apellarà a Madrid, provocant una intervenció per a la qual fa temps que els enemics de l'Estatut esperen un pretext? Ens costa de pensar que ho vulgui fer; però examinades fredament les circumstàncies, aquest és l'únic propòsit que lògicament es pot suposar darrera la decisió de retirar-se. I per ben intencionat que aquest propòsit pogués semblar, nosaltres l'hauríem d'anunciar com a fonamentalment antipatriòtic.

Els nostres plets no s'han de portar a fora. La llibertat, si vol dir alguna cosa, vol dir la facultat de resoldre nosaltres mateixos les nostres pròpies diferències i els nostres propis problemes. Anar a provocar una intervenció diriment, és renunciar a aquesta llibertat; és posar-se voluntàriament sota tutela i proclamar els avantatges de la submissió. I per a arribar a un resultat així, no valia la pena de lluitar trenta anys, ni deu, ni cinc, ni un. Valia més deixar-se assimilar del tot i viure la vida d'una província espanyola; cosa que ens hauria estalviat molts esforços, però no ens hauria estalviat la possibilitat de trobar-nos sota un govern espanyol qualsevol, víctimes de les mateixes vexacions i els mateixos atacs a la ciutadania que ens inflingeix el govern de l'Esquerra.

L'Esquerra obra malament i fa un greu mal al País amb els seus abusos de poder. Tota la responsabilitat per a ella. La seva actuació no és patriòtica. Però el remei no es pot cercar en actituds que tampoc no en siguin. Ací, l'únic remei és tenir fe en els ideals, servir-los amb sinceritat, no cansar-se de predicar-los i esperar dels mateixos catalans la reacció salvadora.

No podem desacreditar l'Estatut perquè hi hagi qui en fa mal ús. La major part dels mals que patim vénen de les falles de l'Estatut, fruit deliberat de la part que en la seva redacció han tingut els de fora. No són, doncs, els de fora els que ens ho adobaran.

I no oblidi ningú, finalment, que allò que més ens cal ara són actituds netes, que no puguin oferir dubtes ni sospites. No hi ha res que perjudiqui tant una política, com que cada acte seu pugui ésser pres amb fonament d'experiència o de raó, per una habilitat, i la gran manera d'obligar als altres a rectificar els seus errors és començar per rectificar els propis. I qui vulgui entendre, que entengui.

"Així com propugnem per a l'home el respecte als seus drets naturals, també propugnem per a les nacions, començant per la nostra, el respecte a llur autodeterminació, equivalent al reconeixement del ple exercici de llur sobirania".

De la ponència que sobre Nacionalisme, fou aprovada en el segon Congrés Ordinari d'U. D. de C.

Comentaris d'«El Temps»

Els perills de l'Aventí.

Constatem, amb una certa recança, el fet de què la "Lliga Catalana", després de veure l'ús que fa l'Esquerra de l'autonomia, s'hagi retirat del Parlament de Catalunya. No volem dir que la protesta resulti injustificada, no. Solament ens fa por que s'hagi pensat poc i que passats uns quants dies no es trobarà gaire bé al pujol de Roma on es retiren els seus diputats.

Si en el nostre país hi hagués una afinada sensibilitat política i l'Esquerra tingués un exacte concepte de l'autonomia, la determinació de la "Lliga Catalana" hauria causat una profunda impressió. Dissortadament els perills d'aquest greu acord seran molts i molt seriosos. Els abstencionistes hauran de contemplar com les aigües del Tíber s'escolen indiferents a llur gesta. Sempre hem vist, a més, que aquestes determinacions han d'acabar de qualsevol manera i, quan es fa el balanç, resulta que allò que es volia arranjar encara queda més desballestat.

Amb uns homes com els de l'Esquerra, que sempre tiren el dret, no hi ha res a fer. Probablement n'hi deu haver molts que, quan han sabut la retirada, hauran exclamat, tot rosegant el "puro": —I què? Més amples!

Per altra banda, la "Lliga" s'exposa que el primer personatge que vingui de Madrid i exploti el tema amb una certa gràcia, s'endugui molts dels descontents de l'autonomia esquerrana, per allò del primum vivere, *i quan els vulgui recollir ja no hi sigui a temps.*

Estem tan decebuts, que no creiem eficaces les belles gestes, i aquesta de retirar-se a l'Aventi ja s'ha demostrat massa sovint que resulta contraproduent.

La República gran.

Tots recordem els temps que En Cambó es va inventar allò de l'Espanya gran i la campanya que va fer d'acord amb un programa de conjunt, així com les censures que aixecà en diversos sectors polítics de la nostra terra, particularment en els esquerrans.

No hi ha temps que no torni —com diuen les nostres àvies—. I ara, el senyor Lluhí sembla que torna a inventar el tòpic i se'n va a predicar pels mítings amb els desavinguts esquerrans d'Espanya.

Sinó que, com ara les paraules no tenen el mateix valor, en lloc de dir-se aquesta campanya de "l'Espanya gran", deurà anomenar-se de "la República gran". Ja veurem fins on arribarà l'aliança d'esquerres que protegeix el nostre flamant conseller de Justicia. Ens fa l'efecte, però, que no aniran gaire lluny. Si fa o no fa, com l'anterior assaig.

No oblidem Catalunya

per Manuel Carrasco i Formiguera

Amb aquestes paraules encapçalava, fa unes setmanes, una crida publicada en les planes d'"El Matí", i inspirada precisament per la temença de què l'antagonisme creixent entre els dos bàndols que es disputen l'hegemonia política del nostre país, havia de comportar, fatalment, greus perills per a la vida de la Pàtria.

Malauradament els fets m'han donat la raó, amb massa eloqüència, de tal manera, que si els que hem posat sempre l'interès suprem de Catalunya per damunt de tota conveniència d'estament o de partit, no cuitem a fer el màxim esforç per a què reaccioni l'esperit nacionalista tan afeblit en els moments en què vivim, els danys que es produiran per la llibertat de nostra terra, seran sens dubte irreparables.

No pensen ni han pensat certament en Catalunya, els que obcecats per la passió política, folls de febre electoral, adelerats per obtenir la victòria "sigui com sigui", han escrit una plana d'oprobi i d'incivilitat en la història de la política catalana, plana que ha d'omplir-nos de major vergonya, si considerem que correspon a la primera jornada electoral del règim polític, al qual, ni que sigui en termes convencionals, anomenem d'autonomia.

Sense oblidar la Pàtria, no es comprèn, que, amb la tolerància quan no amb la complicitat dels representants de l'autoritat, puguin donar-se els espectacles, dels quals foren escenari des de la ciutat de Barcelona fins els més reduïts pobles i viles de nostra terra, on l'exercici de la més enlairada funció democràtica, l'emissió del vot pels ciutadans, es convertí en fornal dels atropells, coaccions, entorpiments, vexacions, i atemptats més inqualificables.

Com volem que es perfili una plena consciència nacional catalana, si els instruments del Govern tan rudimentari, suara aconseguit, els veiem emprats per entorpir la més sagrada de les llíbertats ciutadanes?

Com podrem sentir aquell orgull de nostre catalanitat racial, indispensable per arribar a la categoria de poble lliure, si aquest primer assaig de vida política autònoma, ens omple de vergonya?

Amb una llei catalana, votada pel Parlament català, executada per autoritats i organismes exclusivament catalans, hem elegit els primers Ajuntaments constituïts en règim d'autonomia estatutària. Sense copsar l'emoció patriòtica del moment, quan tots els catalans, amb la joia pregona d'un alliberament migrat, fragmentari sens dubte, però apreciable en tot cas, devien oblidar llurs petites passionetes i forjar en un ample esperit de solidaritat nacional, uns Ajuntaments ideals en unes eleccions sense màcula, sense pensar ni veure més que l'interès de banderia, "sigui com sigui" hem llançat a grapats el llot, al damunt de la Pàtria, quan els ulls de tots, però especialment els dels enemics, estaven fits en la nostra terra, i constataven amb fruïció la incapacitat política dels nostres conciutadans, per a regir-se com homes lliures.

Ah! però també obliden Catalunya els qui no saben reaccionar davant la dolor de totes les malvestats esmentades, i malparlen ja de l'autonomia, i reneguen de l'esquifida llibertat assolida, o troben, fins i tot, que hi ha hagut precipitació, en concedir-la..., i arriben a vantar-se de què aquesta o aquella seva actitud de protesta, ha causat impressió a Madrid...

Migrat esperit patriòtic, el dels qui així deixen traslluir a l'exterior, les misèries pròpies! Pobre concepte deuen tenir aquests catalans de la dignitat nacional, i escassa confiança en el valer del nostre poble!

Quina tristesa que la passió, en els uns, i el despit en els altres, els faci oblidar llurs deures patriòtics. Per això és més indispensable que mai, enlairar la senyera dels nostres ideals amb fermesa i amb confiança.

Tant se val que siguem pocs en professar-los i en propagar-los; estem en possessió de la veritat; tenim el secret de salvació, i no podem, per tant, deixar-nos atuir pel pessimisme. Catalunya és i Catalunya serà, malgrat la desviació dels seus fills, malgrat la follia i l'apassionament dels uns o dels altres, i la salvació no pot dependre de ningú, més que de nosaltres mateixos. Seria traïció cercar-la en nostres enemics. La llibertat no ha fracassat ni pot fracassar; el que cal, és que tots sapiguem fer el nostre poble digne d'assolir-la i de conservar-la.

"Catalunya, o més ben dit, els països de llengua catalana, constitueixen una nació amb totes les característiques de tal, i per tant, amb tots els drets i els deures que es deriven d'aquesta categoria".

De la ponència que sobre Nacionalisme, fou aprovada en el segon Congrés Ordinari d'U. D. de C.

Hem d'anar de dret al poble

Més apaivagades les passions polítiques i esmorteïts els últims espetecs de la passada lluita electoral, i alliçonats pels seus resultats, veiem com és necessari reemprendre les tasques de pronostra terra.

Novament cal que es movilitzin tot aquest bell estol de propagandistes benemèrits que cada festa l'aprofiten per anar de poble en poble a sembrar la bona llavor. Altra vegada, amb aquell optimisme que no para esment en els sacrificis, molèsties i tragí de què està plena aquesta tasca d'apostolat, cal que ens llancem per aquests mons de Déu a intensificar la campanya de proselitisme per a la total recristianització del nostre poble i per al seu definitiu recobrament nacional.

Però caldrà també que ens hi llancem amb ferma decisió i sense fer massa cas de les recomanacions o esveraments de certs senyors o collectivitats que, bo i reconeixent la necessitat imaginable d'aquesta actuació enèrgica i decidida, més de quatre vegades han impedit (amb pobres arguments, però, amb bones paraules, i amb el fi de no esgarrifar a allò que en diuen les forces vives de la població), que es donés a conèixer, posem per cas, res del molt que sobre matèria social s'ha escrit en pastorals i encícliques, però que en aquelles poblacions no s'ha procurat mai que ni tan sols tingués ressò des de la trona.

Ara que acabem de passar el rebombori d'unes eleccions que hauran sorprès pel seu resultat a molta d'aquesta gent poruga o acomodatícia que, aferrada a la rutina no era capaç de bellugar-se per a res de positiu, potser algú haurà sentit remordiments al veure com el poble, trobant-se en el dilema d'haver de votar la resurrecció dels morts o bé la demagògia, ha obtat per aquesta o per restar a casa, a falta d'un ideal amb el qual sentir-se interpretat.

Aquest ideal que el nostre poble vol i ha de conèixer, és el que estem obligats de propagar tots els que estimem Catalunya, empesos solament per aquest deure d'amor i deixant de banda cantarelles i dilacions que solen obeir més als interesos materialistes que als ideals que fan forts i dignes els pobles que els practiquen.

I en aquesta campanya que s'imposa per tot Catalunya, s'ha d'anar de dret al poble si és que de debò volem evitar-li nous estralls.

D'ací endavant, doncs, per treballar pel poble i amb el poble no ens hem d'aturar per cap mena d'entrebancs, vingui d'on vingui.

P. Muñoz Castanyer.

Les essències tradicionals

per J. Vives i Borrell

En les normes evolutives que marquen la Renaixença del nostre poble, no pot deixar-se de constatar mai, l'esperit fervorós de tradició, com a sinònim de recobrament i afirmació de l'ànima estricta nacional.

Sostreure's a la voluntat de la tradició, vol dir negligir l'instint insubornable, dels principis bàsics del fet diferencial del nostre poble.

Tota barrera que dissimuli els ideals substancials d'una ànima en plena volada, pressuposa una aniquilació vituperable de les energies creadores que han de afiançar la natural plasmació d'un principi afirmatiu.

Per això les forces informatives del nostre esperit renaixentista varen permetre l'afirmació de la capacitat espiritual catalana, que la història ha mantingut a través dels trasbalsos polítics i socials més intensos, irradiant en diverses etapes, la garantia d'una futura personalitat vitalitzada en la nostra llengua, en la nostra fe, en el nostre temperament i en els nostres costums. Tot plegat, incommovibles elements, continguts en l'essència tradicional.

Les etapes històriques que més bellament ofereixen el símptoma de la nostra grandesa, han estat conseqüència de la ferma responsabilitat que dins la tradició havia recolzat l'esperit simbòlic, romàntic tanmateix, dels idealistes fervorosos, dels escriptors i artistes, que feren possible el descobriment del propi destí i la virtualitat d'unes essències humanes que tenien de vigoritzar la Catalunya renaixent.

I així, hem pogut veure que fins en els nostres dies, les obres més cabdals del vertader patriotisme, sintetitzades en institucions culturals i científiques de la nostra terra; les expansions collectives o individuals que més caracteritzen la personalitat de Catalunya, vénen informades, vénen enriquides, d'aquelles essències tradicionals que foren la mèdulla i l'entranya d'un gloriós passat.

Per això, produir unes possibilitats vindicatives, és realitzar l'acoblament d'unes voluntats disciplinades, desvetllar en la multitud les ànsies autèntiques de la pròpia deslliuració. I aquesta passió, canalitzada pels esperits selectes, ha fet perdurable la transcendència dels esforços desplaçats anys i més anys, per assolir el triomf esplèndid de la nostra cultura, de la nostra personalitat, dels nostres ideals...

¿Hem de creure, per això, que la tasca definitiva és acomplida?... Els fets, dimanants de la realitat, ens indiquen que no pas encara. Per ara i tant, les desviàcions temperamentals i educatives d'alguns capdavanters del moviment polític per una banda, i les orientacions desenfrenadament demagògiques, estranyes al contingut genèsic, per altra, han transformat, han desviat, el sentiment totalitari de la potència obtinguda, dispersant a l'entorn de Catalunya, unes possibilitats de recobrament nacional formidables.

La garantia que afermava la realització més eficient d'una política constructiva, tant en l'ordre ideològic com en l'ordre material, ha estat considerablement negligida per una manifesta claudicació de principis fonamentals.

I mai tant com ara, en els nostres temps de fortes reivindicacions, en què el confusionisme i les tuteles s'han entronitzat en tots els sectors de la vida catalana, s'havia vist tan accentuada la fallida de les essències primordials de ciutadania i patriotisme.

En l'ordre polític, l'esperit partidista, dogmàtic i interessat, ha suplantat la puresa dels ideals nacionalistes consagrats; en l'ordre social, les tendències anàrquiques i monstruoses han corromput les positives reivindicacions d'un moviment emancipador; i en l'ordre religiós, s'ha negat i escarnit l'existència dels principis cristians inalterables, que informen la més sagrada justícia humana i regeneradora.

Evidentment, doncs, a aquesta subversió de valors, ha d'oposar-s'hi el seny, la fe i la voluntat màxima de les noves generacions, que en la lluita han pres ja posició, i treballant perquè no continuï la desviació total de l'esperit autòcton i racial, dels ideals democràtics de Catalunya.

REBLANT

Els partits polítics que lluitaven en les passades eleccions, ja han passat recompte dels resultats obtinguts; han barrejat, destriat i llançat al vent xifres i més xifres, inflant llur victòria els que obtingueren la majoria, disfressant la desfeta aquells a qui el fall fou advers. Uns i altres han considerat com a bons tots els sufragis que obtingueren llurs respectives candidatures i encara més s'han adjudicat cadascun d'ells una part més o menys important del gran nombre de sufragis que deixaren d'ésser emesos.

Seria veritablement curiós de saber el nombre dels que votaren amb repugnància, com a mal menor, per coacció o sense saber el que es feien, unes i altres candidatures; car no és de creure que ni l'Esquerra i els seus aliats, ni la Lliga "amb els seus", siguin tan candis que en llur fur intern es facin la illusió que el nombre de llurs incondicionals siguin els que marquen els resultats controlats per la Junta Municipal del cens electoral; han de pensar que, entre unes i altres forces, hi ha un abim, tota una matització, que en podríem anomenar centre, que cap polític no pot negligir; com una mena de classe mitja de la política, que com l'estament que així denominem, es veu esclafat entre les dues parets que formen el proletariat i la burgesia.

Amb el tòpic de les hores d'esquerra i les hores de dreta, el que es pretén és pulveritzar aquest nexe que és el moll de la Pàtria, com si fos un còdol que pogués malbaratar l'engranatge estatal; els que retreuen tant el rellotge, haurien de captenir-se de què els cal, a esquerres i a dretes, un terme mig que atenuï el desgast produït per l'antagonisme d'un i altre extrem de la política, i que fa possibles els moviments pendulars com els que sofrim, que sols afavoreixen les apetències de domini i malgasten les energies de la Pàtria.

Els partits polítics són per servir la Pàtria, que està per damunt dels homes, dels partits i de les ambicions; mes, ningú vol ésser negrer de la seva Pàtria, ningú vol mercadejar amb la sang dels seus germans esclavizant-los, ningú vol que li'n facin retret, però, el que és prou fort s'aprofita de la llei que fa possibles aquestes enormitats, tant si és el propi partit autor de la mateixa, com si són els adversaris els que en poden treure profit; això no és obstacle, perquè si el resultat no els és favorable maldin per un sistema electoral més just i equitatiu. Els que fem la política d'ideals, els que realment propugnem per una societat millor agermanada, se'ns fa cada vegada més difícil de creure les paraules, quan no van seguides dels actes que les confirmen, com tampoc no creiem amb prometences i actuacions, en moments angoixosos; perquè una paraula tingui valor, ha d'anar seguida de la confirmació, i l'acte corresponent ha d'ésser immediat, lliure i espontani.

Amèlia Codorniu de Gendrau.

NOTICIARI

La conferència de Carrasco i Formiguera.

Tal com s'havia anunciat, fou celebrada diumenge passat aquesta conferència que havia desvetllat extraordinària expectació entre l'element nacionalista i cristià de la nostra terra, que es traduí en un ple formidable.

El senyor Duran i Canyameres obrí l'acte en un bell i concís parlament, cedint tot seguit la paraula al senyor Carrasco i Formiguera, el qual explanà la seva dissertació en forma magnífica. Llargs aplaudiment interromperen l'orador en diverses ocasions, el qual va ésser molt felicitat a l'acabar l'acte.

U. D. de C. de Gràcia.

Amb extraordinària concurrència d'afiliats i simpatitzants, fou inaugurat el nou estatge de la delegació gracienca. Feren ús de la paraula diversos dirigents i altres associats de l'esmentat partit.

Joventut d'U. D. de C.—Escola de Polemistes.

El dijous, dia 25, fou inaugurada l'Escola de Polemistes, organitzada, com altres anys, per l'esmentada joventut. L'increment i interès demostrat en els qui hi assistiren, fa esperançar que els fruits que d'ella en surtin siguin ben esponerosos.

Cada dijous continuaran les sessions, que s'ampliaran properament amb un Cercle d'Estudis.

Els actes de la propera setmana a l'Entitat Matriu.

Dilluns: tercera lliçó del curset de Medicina Casolana, que dirigeix el doctor Lluís Vila i Abadal.

Dimarts: conversa del Bloc Escolar.

Dimecres: Conferència pública.

Dijous: sessió de l'Escola de Polemistes.

Actes de propaganda.

Passada ja la febra post-electoral, U. D. de C. prepara, per a molt aviat, actes de propaganda a Horta (Barcelona), Calaf, Cervera, Tàrrega, Lleida, Balaguer i altres, que s'anunciaran oportunament.

Noves Delegacions d'U. D. de C.

A Hospitalet, fa pocs dies fou constituïda una Delegació adherida a U. D. de C., i hom treballa activament per deixar enllestides, dins de breu termini, les de Cornellà i Esplugues.

També s'estan ultimant els detalls per formar la de Puixreig, on s'ha incrementat considerablement el nuclì que ja de temps existia.

Curs de català.

El dia 9 de febrer començarà un Curs de català, que dirigirà el senyor Mateu Piquillem.

Les lliçons seran els divendres de cada setmana, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou.

El preu d'inscripció serà de pessetes 7'50 als afiliats a U. D. de C., i 15 pessetes els que no ho siguin. Les inscripcions, a la Secretaria.

Altres notícies.

F. J. C.—Demà, diumenge, dia 28, es celebrarà una Diada Diocesana d'Estudis, a la ciutat d'Olot, que promet assolir un nou i sorollós èxit, per a l'ardida Federació de Joves Cristians de Catalunya.

Entre les diferentes parts de què consta el programa a desenvolupar, sobressurt la sessió d'estudis, que versarà sobre l'"Organització de les sub-federacions diocesanes i preparació del primer Congrés General de la F. J. C. de C.", i sobre la qual es discutiran documentades ponències que en una propera edició procurarem comentar degudament.

DE TOT TEMPS — **J. M. Armengol.**

El perill gris

Està vist que en matèria de perills hi ha ja tota la gamma de colors. No parlem del perill roig, que es pot ben dir que està a l'ordre del dia, per més que els Estats capitalistes es barallin per tal de poder tenir tractes —com més oficials millor— amb l'oficialitat del comunisme, que fa totes les promeses imaginables, però que, de sota-mà, generalment, té prou cura d'anar infectant amb les seves teories els mateixos països d'aquells "capitalistes" suïcides...

Del perill blanc no en parlarem, però existeix tant com les camises de diversitats colors; com hi ha també l'allau verd camperol, agrari i àdhuc monàrquic, segons els casos.

Altre dels perills més comentats, base i tot de profecies, és el famós perill groc, l'invasió asiàtica que amenaça el món i que comercialment ja dóna més d'un mal de cap a Europa.

Als Estats Units, molts grans acaparadors de riqueses, deuen creure en un perill blau, a jutjar pel color de l'àliga que presideix aquest formidable moviment revolucionari de la N. I. R. A., impulsat pel president Roosevelt. També en aquell país de l'Estàtua de la Llibertat, els negres lliures —amb condicions!— constitueixen, per més d'un nucli americà, un focus de perill negre, com els soldats colonials a França.

A la nostra terra ens hem vist en perills de tots colors, sobretot d'ençà que Catalunya tingué la pensada de deixondir-se i treballar per tal d'ésser l'única mestressa a casa seva.

I vegeu si és paradoxal: Acaba de fer cent anys que va començar el desvetllament, i tot just ens estem ensinistrant a portar la casa... i ara, precisament, ens ve el perill gris.

Que no és perill, ben mirat, sinó invasió certa i veritable; un estrall que ja el tenim damunt i que cal combatre a dreta i esquerra, car en això es fan també la competència, no parant en la lluita despietada.

Perquè els fets són aquests, ja que és innegable el to gris que va agafant el catalanisme; una grisor de plom, espessa, embafant i enervadora, que si no li posem remei acabarà per colonitzar-nos més que cap dominador, deixant-nos definitivament atuïts per a què els catalans nacionals mai més tinguin esma ni de tornar a aixecar el cap.

Potser és el que es cerca, al capdavall. Per això és desesperant que en aquest duel, a Catalunya, entre blancs i negres, no es vegi catalanisme enlloc i que ens aclapari la grisor més absoluta, un estil de boira desorientadora, que priva de veure la Pàtria, i anulla l'abnegat esforç dels seus bons fills.

Combatem-lo enèrgicament aquest perill gris, l'únic que avui per avui ens fa mal i la desaparició del qual és una primera garantia contra totes les altres malures, de totes menes i colors, que poden amenaçar la nostra terra.

COMENTARI — *J. Roca i Giralt.*

L'etern confusionisme

Una de les malvestats que amb major intensitat i més greus conseqüències, està sofrint Catalunya, és la que pervé d'aquell confusionisme perillosíssim, que tantes vegades havíem denunciat damunt les planes de "la nau", i que els grans partits polítics, que pretenen monopolitzar el seu predomini exclusiu a la nostra terra, s'afanyen a perpetuar, conjuntament, uns i altres, els que es diuen d'esquerra i els que s'anomenen de dreta, per tal de mantenir l'"estatu-quo" asfixiant en què vivim.

Volem referir-nos a l'equívoc que pesa damunt els mots, tan vergonyosament utilitzats pels uns com pels altres, de dretes i esquerres, ja que tots, naturalment cada u des del seu propi punt de mira, els hi donen el sentit que més fàcilment pot afavorir llurs concupiscències partidistes.

Prou que ho saben, uns i altres, que aquests mots tenen una significació diversa, segons s'emprin en el sentit social, econòmic o religiós. Però als uns, a les esquerres, els convé barrejar la religió en la part econòmico-social, per tal d'atraure's les masses proletàries, tot fent-hi covar dins de la seva consciència difosa, un odi mortal contra la religió, al presentar-la com a còmplice del règim capitalista, i principal inductora de l'explotació exercida per aquest, des de temps pretèrits, contra el treball, contra les masses obreres, contra el poble.

I els altres, els que es converteixen en monopolitzadors i acaparadors de les dretes, igualment o majorment els interessa mantenir aquest equívoc, perquè amb ell, s'asseguren l'assistència d'una gran massa del poble, que tot i no sentint socialment ni políticament com ells, creuen en la necessitat de fer un front únic per oposar-se al sentit antireligiós de les esquerres.

Heus ací com, uns i altres, necessiten de la religió per subsistir. Els uns per combatre-la, i així amagar el seu ésser veritablement burgès. Els altres, per aparentar egoísticament llur defensa, i, amb ella, dissimular el seu paganisme desmoralitzador, únic promotor i exclussiu responsable, de l'estat de coses que avui patim.

I mentre l'Esquerra aparenta protegir els humils, amb principis i fórmules més o menys revolucionàries, que contradiuen en absolut la posició benestant dels seus "líders", la dreta regionalista, no pot escondir l'única motivació del seu ésser, que no és altra que un conservadurisme a ultrança, inspirat pels principis antireligiosos del liberalisme econòmic, que tenen gairebé totalment emmetzinada la consciència de les masses benestants.

Conseqüència d'això, el desviament de l'obrer, vers el camí de la seva ruïna moral, i àdhuc material; d'aquell obrer, que malgrat sentir i obrar cristianament, no pot votar ni collaborar més que en partits d'"esquerra" primer, per caure en l'abstencionisme, en l'anarquisme, després d'haver descobert el fons burgès dels partits anomenats d'esquerra... i de dreta.

I aquest obrer, que essent cristià en els seus inicis, i seguint la seva inspiració doctrinal, ha evolucionat vers l'anarquisme, ho ha fet, fugint d'aquest etern equívoc de dretes i esquerres, que podrien dir molt i que actualment no volen dir res de positiu. Ho ha fet, desenganyat d'aquells partits que recolzant-se covardament amb la religió, fins aconseguir identificar-s'hi, almenys externament, no practiquen els principis cristians, ni les doctrines pontifícies, sinó tot el contrari, ja que obeeixen únicament al raquític i denigrant esperit del lucre, de l'explotació dels de baix pels de dalt. Ho ha fet, encara, fugint d'aquells altres, que dient-se esquerrans, obreristes, i protectors dels humils, no persegueixen altra finalitat, que una lluita d'odis i rancúnies, una lluita fratricida entre patriotes, una negació total de la idea de Déu, amb llur laïcisme antiquat i antieuropeu.

Però ha arribat l'hora de fer desaparèixer per sempre, a la nostra terra, aquest confusionisme denigrant i suïcida; aquest equívoc, que va convertint-se en malaltia crònica i mortal de necessitat. Es hora de què parlem clar, i ben alt, perquè tots ens sentin. Es hora de què demostrem, d'una vegada per sempre, que la religió, res no té a veure, amb la burgesia i el capitalisme, i, per tant, amb aquests partits que s'anomenen de dretes. De què l'obrer pot i deu ésser sindicalista cent per cent, sense concomitàncies de cap mena amb les organitzacions lliures o grogues, ni els feixos, i un perfecte catòlic. De què les masses proletàries, res aconseguiran enmig d'aquesta amalgama de burgesia, petita o gran, de la Lliga o de l'Esquerra. I de què l'únic camí viable, per sortir d'aquest terrible "caos", no és altre, que lluitar per l'establiment i predomini dels principis cristians, avançats com els que més ho siguin, i que no ignoren, ni les dretes ni les esquerres; tot el contrari, perquè els coneixen, els temen; i per això s'entesten en fer-los ignorar del poble, perquè coneixent-los els estimaria, i estimant-los s'acabaria el predomini únic i exclusiu d'aquests "grans partits" que pomposament s'anomenen de "dreta" i d'"esquerra".

«Es completament fals atribuir solament al capital, o solament al treball, el que ha resultat de l'eficaç col·laboració d'ambdós, i és totalment injust que l'un, o l'altre, desconeixent l'eficàcia de l'altra part, s'alci amb tot el fruit».

. . . . . .

De l'Encíclica «Quadrigèsimo Anno».

Intervius

Josep M.ª de Izaurieta, diu...

Tenint en compte la rellevant personalitat del senyor Josep-Maria de Izaurieta, membre destacadíssim de la Solidaritat d'Obrers Bascos, i considerant que les seves manifestacions, sobretot en els moments actuals, poden resultar interesantíssimes i altiçonadores per a l'obrerisme català, hem cregut convenient de sollicitar d'ell l'interviu que a continuació transcrivim...

—...?

—La Solidaritat d'Obrers Bascos va néixer per l'any 1911, i des d'aleshores, amb algunes intermitències que s'han produit d'acord amb els esdeveniments polítics del país, anà arrelant enmig d'una lluïta desfermada dels seus nombrosos enemics, que no la deixaven arrelar per conveniències egoistes i maquinacions tèrboles. Un dels seus enemics més grans foren els Sindicats Lliures, i àdhuc els catòlics o confessionals. Malgrat tot, dirigida la lluita per sociòlegs eminents i recolzada per patriotes insignes, s'obrí pas, especialment enmig de les repressions dictatorials i de les *preferències amicals* de què els fan objecte els de la U.G.T.

—...?

—La nostra organització té un caire purament obrerista i eminentment patriòtic. Nosaltres estàvem convençuts, com suposo que també n'estareu vosaltres, que tots els conflictes produïts a la nostra terra, eren planejats i duts a terme per elements estranys al nostre poble, a la nostra manera d'ésser i sentir. Per això ens donàrem perfecte compte que la forma més adient d'acabar amb aquestes plagues d'indesitjables, era la de crear uns sindicats que fossin essencialment bascos.

—...?

—No. Això no vol dir que tots els obrers siguin exclusivament bascos; però sí que per a ingressar-hi un estranger, o un fill de terres estranyes, ha d'acceptar en absolut la manera d'ésser del nostre poble, i reconèixer, per tant, el nostre fet diferencial. Malgrat això, abans d'ésser admès, l'obrer no nacional que sollicití el seu ingrés en la Solidaritat d'Obrers Bascos és sotmès a prova per un temps determinat, i finalment admès com un de tants germans de causa.

Aquestes mesures restrictives ens asseguren la integritat del nostre programa i ens allunyen d'ingerències estranyes i pertorbadores.

—...?

—La nostra organització és essencialment democràtica. Tots els càrrecs són per elecció popular. La Confederació Nacional de Solidaris Bascos està integrada per les Confederacions Regionals, i aquestes per les Federacions professionals organitzades en rams o oficis. Les Federacions, naturalment, estan integrades per les cèl·lules solidàries dels pobles, viles i ciutats.

—...?

—La quota sindical avui és de dues pessetes mensuals, però hi van incloses la mutualitat per malalties, caixes de compensació i resistència, menjadors econòmics i gratuits, etc. També funcionen cooperatives de consum i de producció, naturalment sotmeses a un control meticulós per tal de no conduir-les al fracàs, que seria completament contraproduent.

—...?

—Evidentment que totes aques-

La independència dels nostres obrers

Si bé ho mireu, enmig del caos social on ens anem abocant cada dia, s'endevina una ruïna completa. Malauradament, va augmentant el nombre dels que es miren la vida sota un punt de vista netament material, i això pot ésser un cop mortal per a la civilització. Quina és la primera víctima d'aquesta confusió que ens mena a la destrucció? L'obrer, però no pas l'obrer que ha pres l'obrerisme com una mena d'ofici, que viu de les agitacions i de les revolucions més o menys reeixides, sinó l'obrer autèntic, aquell que sap que el treball i no altra cosa l'ha de reivindicar.

Fins ara, la massa proletària s'ha deixat endur inconscientment per corrents que han anullat la seva acció social.

L'obrer, fins avui mediatitzat per una política partidista, ha de meditar seriosament la conveniència de reivindicar la integritat de llurs drets, de procurar-se ell mateix la plenitud de la protecció jurídica, la independència d'opció corporativa i l'autodeterminació, per tal que la seva pròpia voluntat s'imposi en tots els ordres referents dels seus drets naturals, professionals i familiars.

Pertoca, doncs, a l'obrer autèntic procurar-se una organització, car s'han de donar compte de les obligacions que té, si vol que llurs més primordials drets quedin absolutament defensats, i la seva actuació social garantida.

S'ha parlat moltes vegades d'una cultura obrerista. Uns reivindicadors molt importants i sonors han sermonejat continuament la massa proletària, predicant-li un programa de violències i destruccions que quan s'ha intentat posar-les en pràctica, no solament no han donat cap resultat, sinó que han estat tothora contraproduents.

La cultura que actualment es pretén infiltrar a l'obrer, per part dels que s'han enamorat de les tendències socials professades i escampades per demagogs i cervells interessats o bé malaltissos, ni és cultura ni pot proporcionar-li res més que aquell odi de classe contrari a tot progrés social. A casa nostra tenim molts exemples. Com a resultat de la demagògia més desenfrenada, hi ha hagut més misèria, més persecucions, més represions, i total perquè sovint no s'hagi pogut aconseguir altra cosa que un afebliment de la nostra economia.

A l'obrer, tal com molts volen guiar-lo actualment, se'l condueix a la seva pròpia ruïna espiritual, material i social. Es un acte de justícia, i fins de caritat, encarrilar-lo i illustrar-lo en aquestes qüestions que, per a ell, com per la societat, són de vida o mort. Si avui hi ha una qüestió capital, única, és la social, la de l'obrer. Per això cal treure'l de les mans que el lliguen a una servitud de tirania societària. Cal fer de l'obrer, no un instrument de revolta, sinó un ésser conscient pacífic (no dòcil) i treballador honrat, car així serà la millor garantia d'un règim de justícia social i de prosperitat.

Hem d'ajudar l'obrer a independitzar-se dels que el menen per camins tortuosos.

Fracassades totes les doctrines de violència, materialistes i negatives de la dignitat humana, alcem la nostra de Justícia Social a base d'un estat equitatiu.

Imposem Roma a Moscou. Imposem l'home moral, conscient i responsable de les doctrines papals, al de condició material de Marx.

J. de Penyafort.

---

tes millores, dutes a l'estat de perfecció en què es troben, han estat possibles per la fèrria voluntat de l'obrer basc, que ha sabut oposar-se a la por de les coaccions, i al seu ferm nacionalisme, que l'ha conduït fins als més grans sacrificis. A més, la seva peculiar organització professional li ha permés d'utilitzar els coneixements dels tècnics en cada matèria, i l'auxili dels bons i abnegats nacionalistes ha fet possible que fossin una realitat institucions com els menjadors gratuits, que gairebé funcionen arreu, servits gentilment per les *emakumes*. Aquests menjadors gratuits són utilitzats preferentment pels desvalguts i sense feina.

—...?

—Per tal de contribuir al més ràpid expandiment de les nostres cèl·lules solidàries, generalment utilitzem els serveis dels bons nacionalistes-cristians, que es troben arreu de la nostra terra. Procurem que els capdavanters siguin solvents i de caràcter, capaços i aptes. Comencem primer per petits nuclis i després hi organitzem un míting i més tard ho treballem per mitjà de conferències.

—...?

—Nosaltres no som partidaris de l'acció directa per sistema, però tenint en compte l'especial formació dels organismes paritaris i tribunals industrials, que encara estan totalment a mans dels socialistes, i que per tant obeeixen a una política de classe, preferim acudir al tracte directe entre les nostres organitzacions i les patronals, amb la seguretat de veure així més aviat acomplertes les nostres justes aspiracions.

—...?

—Tot repugnant l'especial constitució dels organismes paritaris tal com avui regeixen, som partidaris que aquests siguin la veritable representació proporcional de la classe treballadora i de l'establiment de la Magistratura Jurídica, per tal de desterrar en el possible les ingerències partidistes o de classe.

—...?

—Una vegada esgotades totes les iniciatives legals o directes per tal de resoldre un plet de veritable justícia, si les circumstàncies ho aconsellen i els beneficis que puguin obtenir-se són superiors a les pèrdues que el conflicte pogués proporcionar als obrers afectats, aleshores declarem la vaga, naturalment després de consumir tots els tràmits legals.

—...?

Considerant que ja havíem molestat prou el company Izaurieta, li donem les gràcies i en prenem comiat tot fent vots perquè fermentin a Catalunya aquestes organitzacions constructives del Sindicalisme Cristià.

J. B. R.

EL TEMPS

Davant la crisi dels sistemes de govern emprats fins ara, no hem de recular vers el feixisme ni la dictadura, havem d'enlairar per sobre de llurs falls, els principis inalterables de la democràcia cristiana.

Redacció i Administració: Rivadaneira, 4, pral. ~ Telèfon 20400. ~ Subscripció: Un any, 7'50 ptes.; trimestre, 2 ptes.

HISTORIA

Formació de la Nació Catalana

(*Continuació*)

III

Tant els ligurs com els ibers provenen d'Africa, d'on passarien a la Península probablement al produir-se les expansions de les primitives societats asiàtiques. Les diverses manifestacions de l'art ibèric són similars a les de pobles de la Mediterrània oriental en èpoques coetànies. De l'època ibèrica són el Poblat de Puig Castellar, les muralles d'Olèrdola i, probablement també, les bàsiques de Tarragona. Es produeix finalment, en dita època, una invasió cèltica de raça indo-germànica, i la Catalunya prehistòrica queda ètnicament formada per diferents grups que amb el nom d'Indigetes, Laietans, Lacetans, Cossetans i altres, poden considerar-se celtíbers, i els Ilergetes i Ilercavons que semblen de pura raça ibèrica.

Les primeres invasions històriques.—La costa catalana es vegé visitada pels grecs establerts a Focea, colònia de l'Asia menor, que després d'haver fundat Marsella, estengueren la colonització del nostre litoral. Empúries, és un monument d'aquella colonització, on sovintegen les troballes que confirmen les dades històriques.

Els fenicis, que molt abans que els grecs havien ja visitat la Península, establint una important factoria a Càdiç, bastiren Cartago, en la costa africana, on importaren la cultura de Caldea i Síria, radicada en les importants ciutats marítimes de Sidon, Arwad i Tir. Cartago esdevingué llur nova metròpoli i centre de l'expansió mercantil que amb el nom de cartaginesa prengué un caire guerrer al topar amb els interessos d'altres pobles.

Una lluita per la possessió de Sicília origina les primeres discòrdies amb Roma, provocant les dues guerres púniques, essent Catalunya el teatre principal de la segona. Envaí Amílcar la Península, i mort ell, prosseguí la invasió el seu gendre, Hasdrúbal, no passant més amunt de l'Ebre, segons acord amb Roma. Sagunt, colònia grega aliada de Roma, no volent acceptar la dominació cartaginesa, fou assetjat i pres per Hanníbal, fill d'Amílcar, originant la ruptura definitiva amb Roma. Es vegé Catalunya envaïda pels exèrcits d'Hanníbal, els quals, després de travessar els Pireneus i els Alps, arribaren a Itàlia on obtingueren un seguit de victòries sobre els romans. Hannon, amb els seus cartaginesos, ocupava, mentrestant, la nostra terra, i preveient Roma l'avantatge d'aïllar dits exèrcits, envia a Cneu Scipió, qui amb les legions romanes, desembarca a Empúries. Derrotats els cartaginesos en diferents indrets, desfeta la seva esquadra a les boques de l'Ebre i reconquistada Sagunt, semblava definitiva la victòria romana per l'acció combinada dels exèrcits dels germans Cneu i Publi Scipió, quan Hasdrúbal, atacant-los successivament, els derrotava amb pèrdua de la vida dels dos Scipions. Perduda la causa d'Hanníbal a Itàlia, Roma va enviar a Catalunya a Publi Corneli Scipió, el qual, desembarcant a Empúries, arribà a Tarragona on establí el centre d'operacions. Les campanyes de Publi Corneli Scipió culminaren amb la presa de Cartagena, foragitant als cartaginesos de la Península i passant a l'Africa pogué acomplir el gran anhel de Roma, amb el Delenda Cartago.

R. Carreras i Valls.

(*Seguirà*).

Dits i Fets

A tot arreu.

Amb motiu del gran escàndol promogut per l'afer Stavisky, a París hi ha cada dia sorpreses. I els diaris van plens d'anècdotes curioses. Així, per exemple, expliquen l'arribada d'un inspector a una presó de fora, el qual, en entrar, troba un individu i li demana:

—On és el director?

—Ah! El senyor director ha sortit per tot el dia.

—Doncs, crideu l'oficial.

—L'oficial, senyor, ha anat a prendre l'aperitiu...

—I vós, doncs, qui sou?

—Jo? Sóc el pres!

El personal de la presó pensava que aquell home ja era prou gran per guardar-se sol, i varen decidir atorgar-li tota la confiança.

Allò dels "Grandes Almacenes" sembla que s'acaba; a Barcelona i a Madrid.

Concretament a la nostra ciutat, el solar que va deixar "El Siglo" porta traces de no ésser ja edificat, car la Companyia de Tabacs de Filipines, no sols ha fet emblancar la part del seu edifici que dóna a l'enderroc, sinó que àdhuc hi ha fet pintar un bon anunci.

Si ja està decidit no edificar, qui sap si seria oportú de pensar en un jardinet —no precisament una paròdia del parc Monceau parisenc— que ajudés a airejar el pulmó de la vella urb?

"Lliga Catalana" ens ha fet saber que es pot ben passar del Parlament Català i, per tant, ha pres en ferm la determinació de no acostar-s'hi per a res.

Els de l'Esquerra es veu que això no ho troben malament del tot i sembla que hagin pres l'acord de no convocar-lo tampoc per a res.

Uns i altres deuen pensar allò de què "qui dia passa, any empeny"...

Coses del mal menor.

Sembla que en les passades eleccions, les inscripcions de frases manuscrites en les candidatures foren excepcionalment abundoses.

L'elector que es veia privat d'esborrar algun nom que no li acabava de fer el pes, o que havia de votar tota una llista a contracor, s'expansionava amb un criteri o amb una frase condemnatòria.

A l'hora de l'escrutini la lectura d'aquestes frases produïa una visible satisfacció entre els interventors i contraris al partit que es veia desautoritzat pels mateixos que no havien tingut més remei que votar-lo.

La candidatura de la Lliga fou una de les més perjudicades per aquestes inscripcions. En un collegi en sortí una que deia: —*Em fa fàstic, la Lliga* (satisfacció de l'interventor esquerrà i enrojolament del lliguista), *però no tinc altre remei sinó votar-la, per culpa de l'Esquerra que, amb el seu esperit antidemocràtic, ha rebutjat la representació proporcional* (ara, enrojolament de l'esquerrà i enriolament del lliguista).

Naturalment, si el portador d'una d'aquestes paperetes es veia obligat a fer més de mitja hora de cua per votar, enviava a passeig la Lliga i se n'anava definitivament a casa.

Sr. Cambó, no és amb la teoria del mal menor, sinó amb l'entusiasme que dóna l'adhesió plena a un ideal, que es guanyen i consoliden les victòries!

Si que el coneixen!

Segons sembla, el nou doctor "Honoris causa" de la Universitat Autònoma de Barcelona, és molt conegut del Rector Sr. Bosch Gimpera.

Ho diem per aquells que deien que al Sr. Siret no el coneixia ningú.

Les belleses del feixisme.

El cap de l'Oficina política estrangera del Reich, senyor Alfred Rossenberg, davant de l'èxit assolit pels sermons pronunciats pel Cardenal Fanlhaber, a Munic, digué "que quan els nazis porten la "camisa grisa" deixen d'ésser catòlics per a esdevenir exclusivament alemanys". I afegia, que "durant catorze anys hem oblidat els dogmes, i, per tant, ara no havem de deixar-nos arrossegar a una contesa dogmàtica".

Que aprenguin, aquells catòlics que encara creuen en el "feixisme redemptor!"

Els grans homes i les bufetades.

Se'ns ha dit que l'esquerrà que fou pegat a Girona per les fines mans d'una damisella, era no res menys que el Sr. Santaló.

Diu, però, que en lloc de recordar-se d'allò de las "manos blancas...", proferí una vitamina interjeccional bastant contundent, com diria A. Jordana.

Aquest xicot!...

Esclasans, continua essent el millor escriptor català.

Així ens ho manifesta ell mateix en el pròleg de la seva darrera novella, i fins, per tal de tenir testimonis, ho fa dir als seus personatges.

Ai caram d'Esclasans...

Art

Exposa a can Tusquets, Meifrèn. Les seves teles ens demostren de bell nou que té ben merescut el lloc que ocupa entre els pintors de casa nostra.

Els seus contrastos de llum, són perfectes; les seves pinzellades, d'una força emotiva incomparable, donen a les seves teles una tònica realista que el posa al cap dels nostres paisatgistes.

Meifrèn, no ens ha decepcionat mai.

Continua exposant a la Sala Parés el pintor italo-americà Tito Cittadini; té una collecció molt crescuda de teles, que omplenen per complet la gran sala de les mencionades galeries, donant-nos una pintura aspra i cantelluda que en certs moments resulta desagradable; el defecte principal de Citadini, s'observa en la composició de les seves obres, en les que les figures repartides en els paisatges mallorquins, no obeeixen a la naturalitat d'un moviment previst, sinó a una disposició arbitrària i còmoda per ell.

S'observa, no obstant, en alguns dels seus quadres, un temperament i visió d'una pintura netament moderna, que més purificada i després d'un estudi que ara indubtablement li manca, pot arribar a una producció perfecta.

* * *

A la Pinacoteca, després de Vidal Cuadras, ha inaugurat una exposició A. de Cabanyes.

Cabanyes ha assolit ja una perfecció inimitable dintre del seu estil, que el colloca en un lloc, indiscutible en la pintura catalana.

Remarquem especialment dues teles, la senyalada amb el núm. 2, intitulada: "Sol rogent, pluja o vent", i la número 14, "Mar platejada". La primera, que assoleix una visió de moment perfecte, al revés de la segona, que respira pau i repòs.

Notem una inferioritat manifesta dels seus paisatges que estan molt lluny d'ésser el que són les seves marines.

Música

Comentari setmanal

Dins l'actual temporada del nostre Liceu, han tingut lloc dues manifestacions d'art i alhora d'homenatge, que si per una banda, com a catalans, ens han plagut, per l'altra, i també com a catalans, ens han contristat. Volem referir-nos a les represes de les òperes MARIA DEL CARMEN, d'Enric Granados i Josep Feliu i Codina, i EUDA D'URIAC, d'Amadeu Vives i Angel Guimerà. Es, la primera, una obra no catalana pròpiament, però en certa faisó té molt de nostrat i ho són, el plorat compositor i l'autor del llibre. La segona, n'és essencialment, de catalana, tant en la forma com en el fons.

Ambdues valuoses produccions, han estat tretes de l'oblit injust, i amb elles els noms dels insignes autors; gest digne.

I el que havia d'ésser una demostració d'afecte a les coses nostrades, fou, per part del públic català i l'habitual del Gran Teatre, un retraïment desconcertant, gairebé un menyspreu.

Així volem que prosperi el Teatre Líric Català?

Una altra manifestació d'art nostre i seriós, fou la que tingué lloc el dia de Reis, al Palau de la Música Catalana. Músics racials oferiren música racial, actuant d'intèrprets el gloriós "Orfeó Català", sota la direcció del mestre Millet, i la "Cobla Barcelona".

Feren sentir belles cançons nadalenques, sardanes novelles i unes magnífiques harmonitzacions per a veus i cobla, del mestre F. Pujol.

I heus ací una altra sala sense aquell públic que tenia el deure d'omplenar-la. Ni els sardanistes no anaren a conèixer les noves sardanes!

Cal estimar més tot el que és autènticament de Catalunya!

P.

Teatre

El nostre punt de vista

Nosaltres entenem que l'Art, la Música i el Teatre han d'ésser universals. Ho sigui, que per a ells no hi pot haver limitacions, ni fronteres. Es per això, que, fent honor a aquesta concepció nostra, informarem als nostres lectors, en aquesta secció, del moviment teatral barceloní, sense tenir per res en compte la ideologia dels autors, el nom o prestigi del teatre, ni la llengua amb què estiguin escrites les obres.

Recomanarem i elogiarem, totes aquelles obres que pel seu contingut se'n facin acreedores, així com censurarem, amb mà ferma, aquelles altres que per la seva escenificació, o bé per llur concepció, no responguin a la nostra manera de pensar.

La nostra missió és àrdua i difícil. L'especial situació actual dels espectacles barcelonins us ho demostrarà plenament, per mica que hi pareu atenció. Per una part, cap espectacle en català, si exceptuem *Papavert*, de l'Espanyol, on Sanpere ha fugit, i ens n'havem de felicitar, de l'eixorc vodevil, per a presentar-nos aquesta obra de marcat ambient social; i, per l'altra, l'imperi de la frivolitat i de l'estupidesa.

¡Trist quadre per a una ciutat que vol ésser cosmopolita, i que en plena temporada, té tres dels seus teatres tancats, i un altre, que és el que reuneix més condicions, dedicat al cinema!

A. Trapé.

Cinema

URQUINAONA. — "VOL NOCTURN".

Si cinema vol dir captació de la realitat i tot el que aquesta definició i la mateixa accepció etimològica de la paraula suposa, vet ací que aquesta cinta Metro copsa i es fa seu aquest significat. Tret l'assumpte d'una novella que obtingué el "Prix Femina 1931", al revés del que acostuma a passar en les adaptacions cinematogràfiques, guanya més del que l'autor podia mai suposar i pretrendre, i en surt quelcom viu, cinematogràfic. Una interpretació esplèndida —els Barrymore, sobretot— fan perfecta aquesta realització magnífica de Clarence Brown.

15269 — Imp. Altés.—Barcelona.